

TABEL. VERGELIJKING VAN ATROPINI SULFAS EN R. 658 TEN AANZIEN VAN HUN PUPILVERWIJDENDE WERKING

Percentage	Aantal dieren	Gemiddelde mydriase in een willekeurige eenheid na							
		10 min.	30 min.	60 min.	90 min.	120 min.	180 min.	240 min.	
0,001	Atropine	10	9,2	9,9	12,8	12,2	8,1	—	—
0,002	"	10	9,4	23,4	33,7	20,2	14,3	10,0	—
0,003	"	10	6,6	38,4	43,6	33,1	23,3	9,4	—
0,005	"	10	8,6	61,2	64,6	50,6	31,2	12,7	10,2
0,010	"	10	10,8	76,9	76,9	71,6	49,5	25,7	14,3
0,0002	"	25	8,3	14,9	18,2	13,6	11,2	6,1	—
0,00035	"	20	10,5	27,9	35,4	30,8	26,2	16,6	—
0,0005	"	20	12,3	35,2	44,4	13,6	29,1	19,2	7,8
0,001	"	10	11,5	48,5	55,1	45,9	44,9	25,5	12,9
0,002	"	10	15,4	57,0	62,3	55,2	46,9	24,4	13,3
0,004	"	10	25,0	62,5	70,7	68,9	65,1	50,8	33,6
0,5	"	5	100,0	100,0	101,0	102,6	101,2	99,9	88,0

bv. ten opzichte van de synechieverscheuring. Het is denkbaar dat Acemydrite in staat is, betrekkelijk verse synechieën te verscheuren, zoals dat ook mogelijk is met een subconjunctivale adrenaline-injectie. Omdat patiënten in dergelijke omstandigheden niet bij dit onderzoek waren betrokken, kan over dit aspect van Acemydrite geen definitief oordeel worden gegeven.

Literatuur:

- JANSSEN, P. (1956) *Verh. vlaam. Akad. Geneesk. Belg.* **18**, 136;
(1956) *Over de pharmacologie van een reeks propylaminen*. Proefschrift Gent.
- JANSSEN, P., P. DEMOEN, A. JAGENEAU en J. LOOMANS (1959) *J. med. pharm. Chem.* **1**, 187.
- JANSSEN, P. en A. JAGENEAU (1956) Mydriatic activity of series of atropine-like substances in mice. *Arch. intern.*

- Pharmacodyn.* **106**, 199; (1956) *Experientia* **12**, 293; (1957) *J. Pharm. (Lond.)* **9**, 381.
- JANSSEN, P., A. JAGENEAU en C. J. E. NIEMEGERES (1960) Effects of various drugs on isolation-induced flighting behavior of male mice. *J. Pharmacol. exp. Ther.* **129**, 471.
- JANSSEN, P., D. ZIVKOVIC, P. DEMOEN, D. K. DE JONGH en E. G. VAN PROOSDIJ-HARTZEMA (1955) *Arch. intern. Pharmacodyn.* **103**, 82.
- JONGH, D. K. DE, E. G. VAN PROOSDIJ-HARTZEMA en P. JANSSEN (1955) Substituted phenylpropylamines; pharmacological properties of basic butyronitriles and butyramides. *Arch. intern. Pharmacodyn.* **103**, 100.
- PROOSDIJ-HARTZEMA, E. G. VAN, P. JANSSEN en D. K. DE JONGH (1955) Substituted phenylpropylamines; anticholinergic activity of quaternary ammonium bases derived from R 55. *Arch. intern. Pharmacodyn.* **103**, 120. April 1962

MEDEDELINGEN EN BEKENDMAKINGEN

SUBSIDIE STICHTING FONDS CATHARINE VAN TUSSENBROEK

Het Bestuur van de Stichting FONDS DOCTOR CATHARINE VAN TUSSENBROEK maakt bekend, dat het voor het academisch jaar 1964/1965 een beurs ter maximale waarde van f 2000,— beschikbaar stelt. Deze studiebeurs is bestemd voor een Nederlandse vrouw, die haar academische studie geheel of vrijwel geheel voltooid heeft en gespecialiseerd wetenschappelijk onderzoek wil verrichten in of buiten Nederland.

Sollicitaties in zsvoud, een uitvoerige levensbeschrijving en een duidelijk omschreven studieplan bevattende, onder vermelding van enige referenties, worden tussen 15 april en 15 mei ingewacht bij de secretaresse, Dr. R. H. KOTTING-MENKO, Joh. Vermeerstraat 41, Amsterdam.

INGEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie; deze behoudt zich het recht voor, de stukken te bekorten)

VIERWEKELIJKSE CYCLUS BIJ DE MAN

Prof. JANSE DE JONGE (1964) beveelt in zijn klinische les aan, de om de vier weken voorkomende ontstemmingstoestanden bij soortgelijke mannelijke patiënten met Lyndiol-tabletten of een ander anovulatie-bewerkend middel te behandelen. Prof. JANSE DE JONGE geeft geen verklaring van

het werkings-mechanisme van het ovulatierevend middel bij de man in kwestie. Dit lijkt mij toch wel noodzakelijk, aangezien de werking van een ovulatierevend middel bij de man, om een verklaring vraagt.

De steeds cyclisch terugkerende aanvallen van ontstemmingstoestanden lijken, volgens Prof. JANSE DE JONGE een equivalent te hebben „in een, bij vrouwen bestaande, met psycho-pathologische afwijkingen gepaard gaande premenstruele spanning en dysmenorroe”.

Bij een uitgebreid onderzoek van dysmenorroe-patiënten met anovulatie-bewerkende middelen is mij, in samenwerking met een farmaceutische fabriek, in een dubbel-blinde proef gebleken, dat 50 pct van de patiënten, behalve op de ovulatierevendende middelen, ook op een placebo gunstig reageerden.

Heeft Prof. JANSE DE JONGE, voordat hij tot publikatie van de behandeling van deze éne man met de vier-wekelijks recidiverende ontstemmingstoestanden, die hij met Lyndiol behandelde, overging, ook een placebo gegeven, om de werkelijke waarde van de hormonale therapie vast te stellen? Dit placebo, wel te verstaan, geheel in originele fabrieksverpakking van Lyndiol, met het bijbehorende beschrijvings-briefje.

Is het niet mogelijk, dat de om de vier weken terugkomende ontstemmingstoestanden van de beschreven depressief gepredisponerde patiënt een conversie-hysterisch symptoom zijn ten gevolge van een dramatisch psychisch conflict door zijn kinderloos huwelijk, waardoor hij zich met een vrouw identificeert?

Zouden in dit geval de Lyndiol-tabletten bij deze feminiën geïdentificeerde man een psychologische werking kunnen hebben, omdat de patiënt zich eindelijk gynaecologisch behandeld weet, waarbij het beschrijvingsbriefje in de verpakking van het medicament, hem deze suggestie zou kunnen geven?

Tot deze conclusie zou men kunnen komen, omdat andere therapieën bij deze patiënt niet geholpen hebben.

Literatuur: JANSE DE JONGE, A. L. (1964) *Ned. T. Geneesk.* 108, 65.

Amsterdam, 25 januari 1964

O. J. G. KRONIG

De vragen die collega KRONIG stelt, komen voorzover ik zien kan, grotendeels overeen met die welke door collega VAN DEN BERG (1964) aan de orde gesteld zijn.

Mijn voornaamste argumenten om toch mijn mening omtrent het endogene karakter van de ontstekingstoestanden bij de beschreven patiënt te handhaven, zijn hierin gelegen, dat het syndroom dat de patiënt toonde, een duidelijk vitaal-depressief karakter droeg. Voor de differentieel-diagnostische overwegingen verwijs ik nogmaals naar mijn klinische les.

Dit alles wil zeker niet zeggen, dat psychogene factoren bij het ontstaan van het ziektebeeld geen betekenis gehad hebben. Juist daarom was deze patiënt bijzonder belangwekkend.

Gezien de korte duur van de behandeling achtte ik mij niet gerechtigd een proef met placebo's te nemen. De verdere wetenschappelijke bewerking van deze patiënt en van dergelijke gevallen, zou zeker ook dit element in het onderzoek moeten betrekken.

De bedoeling van mijn klinische les was in het bijzonder, de mogelijke relatie tussen een vitaal-depressief syndroom en zich periodiek voordoende endocriene processen in het licht te stellen.

Literatuur: BERG, G. R. VAN DEN, en A. L. JANSE DE JONGE (1964) *Ned. T. Geneesk.* 108, 273.

Amsterdam, 21 februari 1964

A. L. JANSE DE JONGE

BERICHTEN

BUITENLAND

België

Witboek van het Belgisch Geneesherenverbond. — Het *Belgisch Geneesherenblad* (1963, no. 15) bevat het Witboek van het Verbond, waarin de gegevens van het eenstemmig verzet der artsen tegen de op 1 januari 1964 in werking getreden wet Leburton bijeen zijn gebracht.

China

Historische ivoren beeldjes voor diagnostiek. — Het Amerikaanse tijdschrift *Surgery* (1964, bl. 126) wijdt een bespreking aan de jongste literatuur over ivoren naaktfiguurtjes, waarop patricische dames, versholten achter het bedgordijn, ten behoeve van de ontboden geneesheer, de plaiten van haar lichamelijk lijden met Oostindische inkt aanduiden. De waarde van het opstel wordt verhoogd door fotografische afbeeldingen van enige exemplaren uit Deense en Zweedse collecties. Ze zijn gewoonlijk tussen 10 en 23 cm lang en fraai bewerkt. Het ivoren diagnostische hulpmiddel was reeds in de 14e eeuw bekend en nog in het begin van deze eeuw was het niet geheel in onbruik.

Engeland

Vruchteloze inspanning. — Een lid van het Lagerhuis vroeg aan de eerste minister of de ministers van gezondheid en van wetenschap, alsmede de Postmaster-General, wel

voldoende samenwerken om de jeugd te behoeden tegen de rookgewoonte. Tot nog toe boekten deze heren „singularly little effect”. De regering besteedt £ 32.000 om het volk het roken af te leren, en de industrie £ 10 miljoen aan advertentiekosten om het roken bij het volk aan te moedigen. De eerste minister antwoordde dat „my three hon. Friends work close together”. De plaatselijke onderwijs- en bestuursautoriteiten doen „a great deal”, en nog dezer dagen verzond de minister van onderwijs 440.000 aanplakbiljetten met de woorden: „cigarettes cause lungcancer”. (*Lancet*, 8 febr., bl. 336).

Toenemend aantal gevallen van besmetting in de ziekenhuizen. — Een Britse correspondent van de *Journal of the American Medical Association* (7 december 1963, bl. 969) citeert onder de titel „Infections in Hospitals getting worse” het een en ander uit de voordracht van een bacterioloog van het Middlesex Hospital, in de Royal Society of Health gehouden. Deze wees op twee ongunstige factoren: 1. het stijgend aantal patiënten, waarbij de formatie van het schoonmaakpersoneel ten achterblijft; 2. het heersende wanbegrip bij de artsen ten aanzien van de juiste toepassing van antibiotica: „It had never clearly been understood by the medical profession that antibiotics were drugs for the treatment, not the prevention of infection. Their indiscriminate use had brought other evils in the wake. Once the principle of recognizing antibiotics as a prophylactic measure had been accepted, it is a short step to using them as a means of covering slips in technique, then as substitutes for aseptic techniques. As a result of the misuse of these drugs, a misuse which starts at the top with consultants, the rot spreads rapidly throughout the medical hierarchy”.

Verenigde Staten

„Een krijgsman wint genoeg, al wint hij niet dan tijd”.

— GEORGE V. ALLEN, president van het Tobacco-Institute ondersteunt „wholeheartedly and without any reservation” het verlangen van de Surgeon General TERRY van de Public Health Service „not for less but for more research by the Public Health Service, the American Medical Association and other public and private groups of scientists who are seeking the scientific facts we so urgently need”. *Science* (17 januari, bl. 227) merkt hierbij op: „ALLEN did not say whether he likewise endorsed TERRY's observation that, as a physician, he would advise young people not to start smoking and would advise those who now smoke to recognize the lethal implications of their habit”.

De knapste rapporten over Smoking and Health blijven vruchteloos.

— Het rapport dat de tien uitverkorenen aan de Surgeon General van de Public Health Service over *Smoking and Health* hebben uitgebracht (zie deze rubriek, bl. 423) wekt begrijpelijkerwijze enige ironische reactie. *Science* (17 januari, bl. 227) schrijft: „The PHS report did not say a thing that has not been said repeatedly over the past half dozen years by the American Cancer Society and other voluntary health organizations. Nevertheless, cigarette sales — with an occasional fluctuation — have continued to rise on a per capita and on an absolute basis. And in England where the government took up arms against tobacco after a devastating report 2 years ago by the Royal College of Physicians, the sales curves are similarly upward”.

Zweden

Wettelijke bepalingen inzake sterilisatie, abortus en castratie. — De nationale gezondheidsraad te Stockholm heeft onlangs over bovengenoemde wetten een memorandum